

هنوی شوک دی

وکیل هغه شوک دی چې **قانون پیژني** او ورباندې پوهیږي. د مهاجرت وکیل هغه قوانین پیژني چې د کورنیو چارو وزارت (Home Office) یې ستاسې د پناه غوښتنلیک په اړه پریکړه کولو لپاره کاروي، مگر نور وکیلان هم شتون لري چې د مثال په توګه د **جزا قانون، د کورنی قانون،** یا د **ټولنیز خدماتو قانون** باندې پوهیږي.

هنوی څه کوي

وکیل ستاسې لپاره کارکوي. وکیل به تاسې سره مرسته وکړي پوهه شی چې څه به پېښ شي کله چې تاسې د پناه (asylum) پروسې څخه تیریرئ، او څنګه مختلف **قوانین** او **طرز العملونه** ستاسې وضعیت باندې پلي کیږي. هغوی اړ دي پوهه شي چې تاسې سره څه پېښ شوي دي ترڅو دغه چارې پرمخ وېسي. هغوی باید هغه څه ته غور ونیسي چې تاسې ته پېښ شوي دي.

هغوی به تاسې سره **څو ځله وویني** کله چې ستاسې د پناه ادعا چمتو کوي ترڅو په هر هغه څه پوهه شي چې تاسې سره پېښ شوي دي. که تاسې د خپل وکیل په خبرو نه پوهیږئ، یا هغې سره د غږیدو څخه ویره لرئ یا شرمیږئ، نو تاسې یې باید کوم چا ته ووايي. تاسې ممکن وکولی شئ دکوم بل وکیل سره کار وکړئ.

ستاسې وکیل باید **ستاسې د تجربې** هغه برخو پیژندلوکې مرسته وکړي کومې چې ستاسې د پناه ادعا لپاره مهمې دي. هغوی باید د مهاجرت چارواکو او پولیسو سره ستاسې ټولو رسمي مرکوکې تاسې سره موجود وي او ډاډ لاس ته راوړي چې تاسې په **وخت معلومات وړاندې کړئ**.

ستاسې وکیل باید ستاسې د پناه غوښتنلیک باندې کار کولو لپاره له **تاسې څخه د پیسو غوښتنه ونکړي**. هغه باید ستاسې په استازیتوب دولتي ادارې څخه ستاسې د قضیې چمتو کولو لپاره د "قانوني مرستې" په نوم د پیسو غوښتنه وکړي، مگر دا پدې معنی نده چې هغه د دولت لپاره کارکوي.

- پدې اړه اندېښنه مه کوئ چې کوم څوک به قار شي يا فکر وکړي چې ته به ادب يې

- که تاسې په ښوونځي يا ستا د پاملرنې کور کې مقرراتو باندې پوهيدو سره مشکل لرې - نو پوښتنه وکړه

ويره مه لرئ. دا خلک دلته تاسې سره مرسته کولو لپاره دي. هڅه وکړئ چې د دوی سره آزاد وغږيرئ ترڅو هغوی په اسانۍ سره ستاسې مرسته وکړي

کلک اوسئ، مهمه نده چې څه موضوع ده". که چيرې زه شاته وگورم، اندېښنه يا فشار چې هرڅه وي، ترډيره به لدې امله وي چې زه تسليم کيدم. مهمه نده چې شيان څومره بد ښکاري، دا پای نده.

- مهمه ده چې معلومات شريک کړئ او بايد صادقانه اوسئ

- هرڅومره ډير چې کولی شئ پوښتنې وکړئ او که چيرې دکوم څه سره موافقت نلرئ نو ووايئ

مناسب يا مسؤل لوی فرد

هنوی څوک دي

يو مناسب لوی فرد يا مسؤل لوی فرد هغه شخص دی څوک چې د مرکې پرمهال د يوه ماشوم د حقونو او ښېگڼې محافظت کوي.

هنوی څه کوي

يو مناسب لوی فرد به تاسې سره مرکو ته ځي لکه ستاسې د پناه غوښتنې مرکه، د عمر ارزونه (دا ستاسې د عمر په اړه پريکړه کولو لپاره يوه رسمي پروسه ده)، د پوليسو مرکه. هغه تاسې ته خپلواک ملاتړ وړاندې کوي، د مرکه کونکي توجه ستاسې اړتياو ته اړوي، او ډاډ لاسته راوړي چې تاسې په هغه څه پوهه شئ چې پېښيرې او وکولی شئ ارتباط ټينگ کړئ. يو مسؤل لوی فرد سرپرست والدين، ستاسې ټولنيز کارکونکی، د مهاجرينو د ملاتړ سازمان کارکونکی، يا سرپرست کيدی شي، مگر هغه بايدکوم داسې څوک وي چې تاسې يې پيژنئ او باور ورباندې لرئ.

له ما څخه همدا پوښتنې شوې
وي، او ما احساس وکړ چې هغه په
ما باور نلري. تاسې باور ته اړتيا
لري چې د هر شي په اړه په اسانۍ
وغږيرئ. مگر ځينې وختونه زه اړ
يم په ځان فشار هم راوړم

ممکن تاسې د وخت په اوږدو کې مختلف لوی افرادو سره څو
مرکې وکړئ چې سترې کونکې کيدی شي. زغم ولري.

که تاسې د پوښتنې ځواب کولو کې کوم مشکل لري، که تاسې ډير
ويريدلي يې، شرميرئ، ښه نه يې، يا کوم څه مو په ياد نه وي، نو
تاسې يې بايد تشریح کړئ. سمه ده چې داسې ووايي "زه اوس
نشم کولی پدې اړه وغږيرم."

که تاسې کوم څه ونه وايي نو مرکه کونکي شخص به پوهه نشي،
او دا مهم دي چې هغه پوهه شي.

د کورنیو چارو وزارت د قضیې کارکونکی

هنوی څوک دي

د کورنیو چارو وزارت د قضیې کارکونکی (Home Office case worker) به په مرکه کې د پناه غوښتنې لپاره ستاسې د ادعا په اړه له تاسې څخه پوښتنې وکړي، ټول هغه شواهد به وارزوي چې تاسې یا ستاسې وکیل د خپلې ادعا په اړه وړاندې کوي، او دا د هغه معلوماتو او لارښود سره پرتله کوي چې دولت یې لري. هغه دا ټول هرڅه د دې پریکړې کولو لپاره کاروي چې تاسې ته په انګلستان کې د پاتې کیدو لپاره کوم ډول اجازه درکړل شي.

هنوی څه کوي

دا مهم دي چې تاسې د امکان تر حد پورې د قضیې کارکونکي ته د خپلې پناه غوښتنې ادعا په اړه ډیر معلومات ورکړئ. د قضیې کارکونکي باید تاسې ته د راحتې احساس درکړي او تاسې سره مرسته وکړي چې د پوښتنې کولو ستاسې ځوابونو ته غورځولئ له لارې تشریح شي چې څه پېښ شوي دي. له ویرې پرته د قضیې کارکونکي ته هر هغه څه ووايي چې تاسې ته پېښ شوي – که چېرې تاسې هغه ته ونه وایي نو هغه کومه جادوی طریقه نلري چې پدغه هرڅه باندې پوهه شي! دا هم خورا ډیر مهم دي چې تاسې تل رښتیا ووايي او که چېرې دکوم څه د ځواب په اړه نه پوهیږئ، یا ډاډه نه یې نو ووايي. د قضیې کارکونکي پریکړه نهایی نده ځکه چې تاسې د استیناف غوښتنې (appeal) حق لرئ.

که تاسې د ملي ارجاع میکانیزم (NMR) (National Referral Mechanism) ته راجع کړی شئ نو بیا به د کورنیو چارو وزارت افسر بل قضیې کارکونکی پریکړه وکړي چې آیا هغوی فکر کوي چې تاسې د انساني قاچاق سره مخ شوي یې. دا پریکړه باید جلا وي، مګر د هرې پریکړې په اړه معلومات د مختلف قضیې کارکونکو ترمینځ شریکیدی شي.

ټاکل شوی رنځورپال او GP (عمومي ډاکټر)

هنوی څوک دي

يو ټاکل شوی رنځورپال (designated nurse) هغه رنځورپال دی چې د ټولنيز خدماتو لخوا پاملرنه کيدونکي ماشومانو په ستونزو او مسایلو باندې پوهیږي. هغه به ستاسې ټولنيز کارکونکي سره د دې ډاډ لپاره کارکوي چې ستاسې د روغتيا اړتياوې پوره شي.

هغه ډاکټر (GP) دی چې په يوه خانگړې سيمه کې میشت خلکو ته عمومي طبي مشورې او درملنه وړاندې کوي.

هنوی څه کوي

ټاکل شوی رنځورپال ستاسې معاینه کوي اوگوري چې آیا تاسې کومې روغتيايي ستونزې لرئ. دې ته لومړۍ ارزونه ويل کيږي. انگلستان ته ستاسې د راتگ څخه وروسته هرڅومره ژر چې ممکن وي هغه باید دا ترتيبات وکړي. تاسې کولی شئ وړيا د خپل GP سره وگورئ که چېرې تاسې د روغتيا ستونزې ولرئ يا نورې ستونزې ولرئ لکه د ډير خفگان احساس وکړئ يا ویده کيدو کې مشکل ولرئ. تاسې اړ نه یې په انگلستان کې د طبي درملنې لپاره پیسې تادیه کړئ، پشمول د غاښونو ډاکټر يا عينکو جوړونکي.

ویره مه لرئ او هغه ستونزې چې تاسې ورسره مخ کيږئ په اړه یې د رنځورپال يا خپل GP سره صادقانه اوسئ. ستاسې ټاکل شوی رنځورپال باید ستاسې لپاره د ژباړونکي بندوبست وکړي چې ستاسې GP سره ملاقاتونوکې تاسې سره ملتیا وکړي.

د پوليسو افسر

هنوی څوک دي

د پوليسو افسر (police officer) د خلکو د خونديتوب، په انگلستان کې د قانون د تعقيب څخه ډاډ لاس ته راوړو، او د جرمونو د پلټلو مسؤليت په غاړه لري. د پوليسو افسران هم بايد قانون تعقيب کړي.

هنوی څه کوي

که تاسې د خطر سره مخ يې يا اړ يې چې د جرم په اړه راپور ورکړئ نو تاسې بايد هرڅومره ژر چې کولی شئ د پوليسو سره وغږيرئ. ۹۹۹ ته تليفون وکړئ.

که تاسې د پوليسو سره غږيدو څخه ويره لرئ يا نه غواړئ چې خپل شخصي معلومات ورکړئ نو بيا بل لوی فرد سره چې تاسې ورباندې باور لرئ وغږيرئ. د جرمونو په اړه ستاسې د شخصي معلوماتو ورکولو پرته هم راپور ورکول کیدی شي.

په انگلستان کې د جزا قانون ممکن ستاسې د خپل هيواد د جزا قانون سره توپير ولري. د مثال په توګه، په سړک يا کوڅه کې سګرټ غورځولو له امله تاسې جریمه کیدی شئ. د خپل ټولنيز کارکونکي يا بل لوی فرد څخه پوښتنه وکړئ چې د قانون په اړه پوهاوي کې تاسې سره مرسته وکړي.

که په تاسې د جرم تور پورې شي نو تاسې حق لرئ چې د پوليسو لخوا مرکه کيدو پر مهال د ځان سره وکیل ولرئ.

که بل چا تاسې اړکړي اوسئ چې جرم وکړئ نو بيا تاسې قرباني يې، او تاسې مرستې او خونديتوب ته اړتيا لرئ.

پاملرنه کونکی

◀ هغوی خوک دي

يو پاملرنه کونکی (foster carer) هغه خوک چې هغه ماشومانو ته د پاملرنې لپاره خپل کور پرانيزي چې کورنۍ نلري ترڅو د هغوی پاملرنه وکړي

◀ هغوی څه کوي

پاملرنه کونکي خوندي او مصئون کور وړاندې کوي. هغوی هره ورځ ستاسې پاملرنه کوي، تاسې ښوونځي ته وړي او تاسې ته هغه شيان برابروي چې اړتيا ورته لري لکه کالي او خواړه. پاملرنه کونکی د څو نورو لوی افرادو سره هم اړیکه لري چې ستاسې ژوند کې دخالت لري لکه ستاسې ټولنيز کارکونکی (social worker)، ستاسې عمومي ډاکټر (GP)، ستاسې وکیل او ستاسې ښوونکي. ممکن د هغې دکورنۍ ژوند هغسې نه اوسي د څنگ ژوند سره چې تاسې اشنا یی، اوکه چېرې دا ستاسې لپاره مشکل وي نو تاسې باید خپل احساسات شریک کړئ ترڅو درسره مرسته وکولی شي.

ټول ماشومان يوشان حقونه لري

- زما د غږ اوریدل کیدو حق
- د استوګنځي، خواړو او پاملرنې حق
- د تاوتریخوالي او ناوړه چلند څخه د خونديتوب حق
- د ډاکټر/غاشبونو ډاکټر سره د لیدنې او وړیا د طبي مرستې ترلاسه کولو حق
- د وړیا، بشپړ وخت د تعلیم حق
- د نه توقیف کیدو حق
- د زما دکورنۍ موندلو حق
- د نه تبعیض کیدو حق
- د غټیدو سره سم په بشپړ ډول د وده کولو حق

حقیقت: د انګلستان د قانون له مخې، یو شخص ترهغه وخت پورې ماشوم دی چې ۱۸ کلونو عمر ته ورسیري. ځایی ادارې قانوني مکلفیت لري چې دکورنۍ نلرونکي ماشوم تر ۱۸ کلنۍ پورې پاملرنه وکړي، او په ځینې شرایطو کې لدغه عمر ورهاخوا هم د هغوی ملاتړ وکړي. د همدې لپاره انګلستان ته یوازې راغلي ماشومان چې د پناه غوښتنه کوي پاملرنه یې کیږي.

ټولنيز کارکونکی

هنوی څوک دي

يو ټولنيز کارکونکی (social worker) يو شخص دی چې په خپلې ځايی ټولنه کې د ماشومانو د مرستې مسؤليت په غاړه لري. لدې چې تاسې يوازې يې اوکورنۍ نلری چې ستاسې پاملرنه وکړي نو ځايی اداره ستاسې د پاملرنې لپاره مسؤليت په غاړه لري. هغوی به ډاډ لاسته راوړي چې تاسې د ژوندکولو لپاره خوندي ځای، خواږه، کالي، د روغتيا پاملرنه، تعليم او نور ملاتړ لری چې تاسې ورته د ماشوم په حيث اړتيا لری. دې ته **پاملرنه کيدل** يا **په پاملرنه کې ويل کيږي**.

هنوی څه کوي

ټولنيز کارکونکی ستاسې د پاملرنې په اړه پريکړې کوي. ستاسې ټولنيز کارکونکی بايد لږترلږه په **هرو ۶ اونيو کې** تاسې سره ليدنه وکړي. هغوی بايد تاسې ته **غورځي** او ستاسې د پاملرنې لپاره پلان کې بايد **ستاسې هيلې** او **احساسات شامل کړي**. هغوی بايد **پريکړې تشریح کړي او ډاډ لاسته راوړي** چې ستاسې غږ څنگه او وريدل شي. که تاسې په انگلسي ژبه نه پوهیږئ نو هغوی بايد تل تاسې سره غږيدو لپاره ژباړونکی وکاروي. تاسې شايد له يو څخه ډير ټولنيز کارکونکي ولری ځکه ځينې وختونه هغوی بدليري. د خپل ټولنيز کارکونکي نوم او شميره **تل له ځان سره وساتئ**.

تاسې حق لری چې د هرډول فزيکي تاوتریخوالي، رواني تاوتریخوالي، استثماری يا غفلت څخه خوندي او محافظت شی. که:

- کوم څوک تاسې ته زیان رسوي
- لوی فرد لکه څنگه چې بايد وي هغسې ستاسې پاملرنه نه کوي
- کوم څوک تاسې اړکوي چې د هغې لپاره کار وکړي يا داسې څه وکړي چې ته نه غواړي ترسره يې کړي
- تاسې د هغه ځای څخه بهر وتلو آزادي ونلری چېرته چې اوسیږئ *
- کوم څوک وايی چې هغه تاسې يا ستاسې کورنۍ سره بدکارونه کولی شي
- تاسې آزاد نه يې ځکه چې دکوم چا پور وړی يې، يا
- دکوم بل دليل له امله ويره لري...

... دلته داسې خلک شته چې ستاسې مرسته کولی شي، مگر تاسې بايد باور وکړئ اوکوم چا ته ووايئ. پدې جزوه کې راوړل شوي خپل ټولنيز کارکونکي، سرپرست پاملرنه کونکي يا کوم بل شخص ته ووايئ د هريوه سره چې تاسې د راحتۍ احساس کوئ، يا د دې جزوې په شا کې ورکړل شوي شميرو ته تليفون وکړئ.

حتی که تاسې په خطر کې هم اوسې بايد باور وکړئ. ممکن تاسې فکر ونکړئ چې کوم بل څوک پدې اړه توجه نه کوي، يا کوم څوک ونه پيژني، مگر هرو مرو يو څوک توجه کوي او اهميت ورته لري

* ځينې وختونه چې کله ځايی اداره فکرکوي چې په انگلستان کې يو لوی فرد دی چې ستاسې لپاره خوندي ندی چې اړيکه ورسره ولری، نو هغوی شايد د دې لپاره چې تاسې خوندي او مصؤن اوسئ د يوې مودې لپاره به تاسې محدوديت وټاکي چې چيرته تللی شی او څوک ليدلی شی. هغوی بايد دا موضوع تاسې ته تشریح کړي. که تاسې خوشحاله نه يې يا اندېښنه لری نو تاسې لاهم کولی شی د دې موضوع په اړه د خپل وکیل يا بل لوی فرد سره وغږیږئ.

ټاکل شوی ښوونکی

هنوی څوک دي

ټاکل شوی ښوونکی (designated teacher) ستاسې ښوونځي يا کالج کې هغه ښوونکی دی څوک چې د ځایي ادارې لخوا پاملرنه کیدونکي ماشومانو مسؤلیت لري. هغه ممکن تاسې ته کوم درسونه درنګري. هغه ممکن ستاسې د وضعیت په اړه یوڅه معلومات ولري مګر شاید ستاسې دکورنۍ مخینې او دا چې ولې ستاسې پاملرنه کیږي پدې اړه شخصي شیانو باندې پوهه نه وي.

هنوی څه کوي

ټاکل شوی ښوونکی به ستاسې ښوونځي يا کالج سره مرسته وکړي چې ستاسې ملاتړ وکړي او ستاسې اړتیاوې پوره کړي، وګوري چې تاسې په سم ډول څه کوئ او تاسې څنګه زده کړه کوئ. هغه به ډاډ لاس ته راوړي چې ستاسې ښوونځي/ کالج په هغه مسایلو پوهه شي چې شاید ستاسې تعلیم باندې اغیزه کوي او هغه به د دې ریکارډ وساتي څه چې تاسې کوئ. هغه به ستاسې د شخصي تعلیم پلان (PEP) (Personal Education Plan) مسؤلیت هم ولري.

ټاکل شوی ښوونکی به په منظم ډول ستاسې ټولنیز کارکونکي سره پدې اړه غږیږي چې تاسې ښوونځي کې څنګه پرمخ ځئ. ستاسې ټاکل شوی ښوونکی باید نورو زده کونکو ته ونه وایي چې تاسې پاملرنه کیږئ، یا د هغوی په مخ کې باید تاسې سره توپیري چلند ونکړي.

د مهاجرت افسر

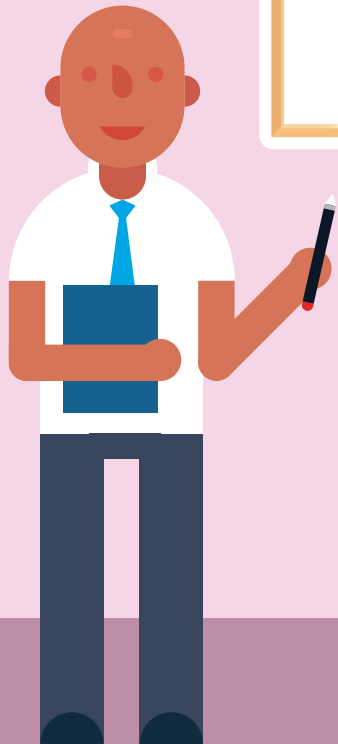
هنوی څوک دي

د مهاجرت افسر (immigration officer) دنده دا ده چې ډاډ لاسته راوړي د انگلستان د مهاجرت قوانین تعقیبوي. د مهاجرت افسر د پولیسو افسر سره ځینې ورته واکونه لري، مگر هغه پولیسو پورې تړاو نلري: هغوی دکورنیو چارو وزارت (Home Office) په نوم د انگلستان دولتي نهاد لپاره کارکوي. هغوی دنده لري چې ډاډ لاسته راوړي تاسې خوندي او ښه بڼه.

هنوی څه کوي

کله چې تاسې انگلستان ته راوړسیرئ د مهاجرت افسر به تاسې د خونديتوب ځای کې ځای په ځای کړي ترڅو تاسې د سفر څخه ښه شی. د مهاجرت افسران پدې اړه لومړني معلومات ترلاسه کوي چې تاسې څوک یې دکوم ځای څخه راغلي یې، او تاسې ټولنیزو خدماتو ته راجع کوي چې هغوی ستاسې لپاره پاملرنه برابرکړي. هغوی ستاسې د پناه ادعا هم راجستروکوي. د مهاجرت دا افسران باید تاسې سره مرکه ونکړي او پدې اړه پریکړه ونکړي چې آیا تاسې په انگلستان کې پاتې کیدی شی مگر تاسې باید تل هغوی ته رښتیا ووايي او هغوی باید هغه څه ولیکي چې تاسې یې ورته وایي.

Be not afraid of greatness:
some are born great,
some achieve greatness,
and some have greatness
thrust upon them.

هنوی څوک دي

تراپیسټ (therapist) (یا رواني درملنه کونکی) هغه څوک دی چې د خلکو سره مرسته کوي په سټریس یا نورو ستونزو برلاسي شي کله چې د مشکل وختونو سره مخ وي. د تراپي له لارې، خلک د خپلو ځانونو په اړه پوهه لاسته راوړي او په مشکلاتو د برلاسي کیدو یا په خپل ځان یا خپل اوضاع کې بدلونونو راوستلو لپاره لارې مومي. ډیری وختونه، یوازې د یو چا سره غږیدل هم ښه احساس را په برخه کوي.

هنوی څه کوي

هغه شیان چې تاسې سره ستاسې خپل هیواد کې پېښ شوي دي، انگلستان ته راتګ پر مهال پېښ شوي دي، یا حتی دلته راتګ وروسته پېښ شوي دي، د دې لامل کیږي چې تاسې مشکل احساسات تجربه کړئ. تاسې ممکن د خفګان، قار احساس وکړئ یا په مشکل سره ویده شئ. تاسې ممکن لاهم د ډیرې ویرې او وحشت احساس وکړئ. د تراپیسټ سره کار کول تاسې سره مرسته کولی شي چې په خپلو احساساتو پوهه شئ او زده کړئ چې څنګه یې بند کړئ او برلاسي شئ ورباندې. دا تاسې سره مرسته کوي چې خپل ورځني ژوند او خپل راتلونکي باندې تمرکز وکړئ. ستاسې تراپیسټ همدارنګه کولی شي **شواهد** هم ورکړي چې ستاسې د پناه غوښتنې ادعا کې مرسته کولی شي، که تاسې ورسره موافقت ولرئ. که تاسې فکر کوئ چې غواړئ د تراپیسټ سره وغږیږئ نو د خپل سرپرست پاملرنه کونکي، ټولنیز کارکونکي یا خپل وکیل څخه غوښتنه وکړئ.

ژباړونکی

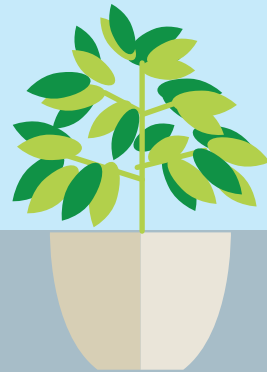
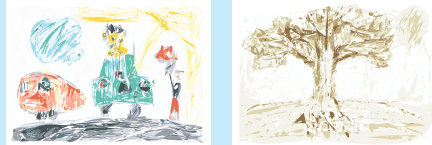
هنوی څوک دي

د یوه ژباړونکي (interpreter's) دنده دا ده چې ډاډ لاس ته راوړي ټول هغه ټکي چې تاسې یې وایې په روښانه ډول هماغسې انگلسي ژبې ته وژباړي چې تاسې ویلي دي، او همدارنگه ټول هغه ټکي چې په انگلسي ژبه تاسې ته ویل شوي په روښانه ډول ستاسې خپلې ژبې ته وژباړي ترڅو تاسې ورباندې پوهه شئ.

هنوی څه کوي

د لوی افرادو سره نږدې په ټولو ملاقاتونو او ناستوکې د ژباړونکي د موجودیت احتمال شتون لري چې تاسې سره مرسته وکړي خبرې وکړئ او همدارنگه تاسې حق لرئ چې د ژباړونکي غوښتنه وکړئ. ژباړونکی پدې تړاو روزنه نلري چې تاسې ته قانوني مشوره درکړي، او هغه باید تاسې ته ونه وایې چې څه وکړئ یا څه ووايي.

که تاسې د خپل ژباړونکي په خبرو سم نه پوهیږئ، که تاسې فکر کوئ چې هرڅه نه ژباړي، یا تاسې کومې نورې اندیښنې لرئ نو باید کوم چا ته یې ووايي. که تاسې دکوم دلیل له مخې د ژباړونکي سره راحت نه یې، نو تاسې حق لرئ چې د بل ژباړونکي لپاره غوښتنه وکړئ.

پدې جزوه کې خلک پدې توګه معرفي شوي چې تاسې ورسره ملاقات کوئ. دوی ټول مختلف دندې او رولونه لري مګر ځينې وختونه دا ورته يا يوبل پورې تړلي ليدل کيدی شي.

پدې جزوه کې راغلي ځينې لوی افراد د خپلې نورمال دندې په لړ کې د نورو مسلکي افرادو سره ستاسې په اړه معلومات شريکوي. دوی دا کار د دې لپاره کوي چې يوځای کار وکړی شي او ترڅو ستاسې سره غوره مرسته وکړي او ستاسې ساتنه وکړي.

ځينې لوی افراد په نورمال ډول نشي کولی ترهغه وخت پورې ستاسې معلومات د نورو مسلکي افرادو سره شريک کړي چې تاسې ورته اجازه ورنکړئ. عموماً تاسې پدې تړاو انتخاب لرئ چې دوی کوم معلومات شريکولی شي، غيرلدي که معلومات ستاسې يا کوم بل شخص ته د جدي خطر په اړه وي.

د بياکتنې خپلواک افسر (لاوډسپيکر) (IRO)

هنوی څوک دي

د بياکتنې خپلواک افسر (IRO) ډاډ لاسته راوړي چې ځایي اداره هغه څه کوي د څه کولو لپاره چې مسؤليت لري کله چې تاسې د هغوی په پاملرنه کې اوسئ. IRO د دې ډاډ لاسته راوړو مسؤليت په غاړه لري چې ستاسې ټولنيز خدماتو ځای ستاسې لپاره سم دی، او دا چې تاسې خوشحال يې. IRO خپلواک دی او د ټولنيز کارکوونکو څخه جلا دی.

هنوی څه کوي

IRO بايد چيک کړي چې ستاسې د پاملرنې پلان ستاسې د راتلونکي لپاره سم دی، او دا چې هرڅوک هغه څه ته غور ونيسي چې تاسې وايی او په توجه سره يې ملاحظه کړي، او دا چې هرڅوک د پلان خپله برخه پرمخ وړي. تاسې بايد خپل IRO سره لږترلږه په هرو شپږ اونیو کې ملاقات وکړئ.

که چيرې ستاسې پاملرنه کې کوم مشکلات وي نو مهمه ده چې تاسې يې بايد خپل IRO ته ووايی، که تاسې فکر کوئ چې ستاسې ټولنيز کارکوونکی تاسې ته غور نه نيسي، يا داسې مشکلات دي چې حل شوي ندي.

دا جزوه ولې د ځان سره نه
گرځوئ او کومو خلکو سره
چې تاسې ملاقات کوئ
هغوی پکې په نښه کړئ چې
هغوی څوک دي؟

خوک خوک دی؟

وروسته لدې چې تاسې انگلستان ته راوړسیرئ تاسې به ډیری مختلف لوی افرادو سره وویئ. مگر دا ټول خوک دي؟ دا لارښود تاسې سره مرسته کوي چې پوهه شی دغه افراد کومې مختلف دندې ترسره کوي، او هغوی تاسې سره څنګه مرسته کولی شي

دا فاکټ شیت د هغه ماشومانو لپاره ډیزاین شوی دی چې انگلستان ته راغلي او پخپله د پناه غوښتنه کوي.

که تاسې نه پوهیرئ نو د یوه فرد څخه غوښتنه وکړئ چې دا درته په بشپړ ډول ولولي.

ګټور تلیفون شمیرې او ویب پاڼې

په عاجل او اضطراري حالاتو کې: په ۹۹۹ پولیسو، امبولانس یا اطفایه ته تلیفون وکړئ.
"وریا یا د لګښت پرته ژباړونکي شتون لري"

که تاسې ویره لرئ، یوازې بې، اندیښنه لرئ، خفه بې، ګڼګس بې یا یوازې مشورې ته اړتیا لرئ: هروخت کولی شئ په 0800 1111 شمیره د ماشومانو لیکې ته وړیا تلیفون وکړئ یا د <https://www.childline.org.uk> څخه لیدنه وکړئ

د وړیا ملاتړ، مشورې او معلوماتو لپاره په ځانګړې توګه په پاملرنه کې ماشومانو لپاره یا هغه چې دکور څخه لیرې ژوند کوي: په 0731 528 0800 شمیره د ماشومانو دکمیشن مشورې لیکې "د لاس په سر مرسته" ته (د دوښنه څخه تر جمعه سهار ۹ څخه تر ماښام ۵ پورې) تلیفون وکړئ یا د <http://www.childrenscommissioner.gov.uk/learn-more/> تلیفون وکړئ یا د help-at-hand څخه لیدنه وکړئ

که تاسې جبري کارکولو ته اړکیرئ یا داسې شيانو ته چې تاسې نه غواړئ وې کړئ، که تاسې آزاد نه یئ د هغه ځای څخه وځئ چې ژوند پکې کوئ، که کوم څوک تاسې یا ستاسې کورنۍ ګواښي، که تاسې ته زیان رسیري، یا کوم څوک تاسې په کومه بله طریقه یا لاره کنټرولوي: نو هرکله په 700 121 08000 شمیره د مشورې لپاره د عصري مریټوب یا غلامۍ مرستې لیکې ته تلیفون وکړئ

که تاسې د ملتیا نه لرونکي ماشوم پناه غوښتونکي په حیث مشورې او ملاتړ ته اړتیا لرئ: په 1134 7346 020 د مهاجرینو کونسل د ماشومانو برخې سره اړیکه ونیسئ یا children@refugeecouncil.org.uk ته بریښنالیک ولیرئ

تاسې ته څیرمه د مرستې لټولو لپاره: www.miclu.org/servicesmap

If you are an adult and you want to help a child who you think might have been trafficked or is in danger of exploitation, or if you would like to understand more about the asylum process, you can find useful information below:

NSPCC's Child Trafficking Advice Centre:
www.nspcc.org.uk

NSPCC have a helpline 0808 800 5000 and email too:
www.nspcc.org.uk/preventing-abuse/child-abuse-and-neglect/child-trafficking

Every Child Protected Against Trafficking (ECPAT):
www.ecpat.org.uk

Coram Children's Legal Centre - Migrant Children's Project:
www.childrenslegalcentre.com/about-us/what-we-do/migrant-childrens-project